

ACC. N:R M. 14263: 1-9.

Landskap: *Halland* Upptecknare: *Elsa Ugander, Lund*
Härad: *Tönnersjö* Berättare: *fru Julia Jönsson, Trönninge*
Socken: *Trönninge* Berättarens yrke:
Uppteckningsår: *1956* Född år *1880 i Trönninge*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Hemmetts prydnade. s. 1-6.
Fiskmat. s. 7-9.

LuF 49
" 87

Lörning. På valborgsmässoafton brukade vi ta in björkskor och sätta i soffhyggan m. m., för att det skulle lukta färskt och gott första maj. Någon öppen spis fanns inte, men i köket, där det sattes in en jämspis i den gamla spisen, brukade vi vid högtiden klä med lövskor kring hållet, där röken gick upp.

Golvst. I mita morföräldrarnas i Fyllinge hade man nya matar; där städade man på lördagseftermiddagen, tog ut spinrocken, och stödde mis på golvst, för att det skulle vara fint över söndagen. Julhalv förekom både hos mina

ACC. N:R M. 14263:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

morfäldrar och mina farfäldrar,
som bodde här i Tröningsje. I
"strastuan" bredde man ut länghalm
på golvet, där man sedan lekte
diverse jullekar. Halmen byttes till
nyår.

I mitt hem hade vi alltid
mattor på golvet, trasmattor, som
vi själva vävde. På vintern täckte
mattorna hela golvet, men på
sommaren hade vi endast några
gångmattor.

Väggpyndat. Till jul satte man
upp bander, "hängklä", som vi kalla-
de dem, i det rum där julhalm
var utbredd. Det var mest hem -

värda drätter, men jag minns ett
par släktingar, som brukade ha
bonader målade på tyg med motiv
från bibliska historien.

Plus dessa släktingar hade man
också ett annat rum med bonader
och jag tror även julhalen: det
s. k. »håbläret», där alla kistorna stod.

Till jul brukade vi också köpa
s. k. julark i staden, [7 st. för 25 öre]
och de fästes med knappnålar på
väggen i »storastuan».

Tapeter har funnits så länge
jag kan minnas, och jag har heller
aldrig hört mina främlingar tala
om något annat.

Likaom har man haft tavlor;

ACC. N:R M. 14263:4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

det var oftast släkttavlor, brekera-
de på stramalj, och som fylldes
i efter hand. I Påarp fanns
det en man som brukade gå
minustavlor vid bröllop och and-
ra högtider.

Bords- och skåpprydnader. Dukar
hade vi alltid på borden. De var
hennvävda och mestadels vita. Till
söndagarna hade vi naturligtvis på
finare dukar. På skåpen hade
tunnfat och tenkanna alltid
sin bestända plats.

Vid jul satte vi in tall-
ruskar på borden, och till påsk
plockade vi lägnis. Till jul bru-

ACC. N:R M. 14263:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Katte vi också gära papperblommor.
Vid övriga tillfällen pyntade man
så gott man kunde med de
moder som stod till buds, bero-
ende på årtiderna.

Spisar. I mitt eget hem, och
i mitt förfrälshem här i Trön-
dinge har aldrig annat än por-
tinsygar använts.

Blommor hade man i vasor, då
som nu, och kruklblommor i fönster.
Pelargonier var vanligt, men även
en del bladväxter fanns.

Sticklingar tog man från
varandra, och jag har hört folk

ACC. N:R M. 14263:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

säga, att man inte skall tacka
från dem, för då blir det inget
ting av dem.

Några andra prydnader kan
jag inte påminna mig.

ACC. N:R M. 14263:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Här i Tönninge har man
mycket fågel lax. Till denna
gården hörde fiskerätt både i
Tylleån och i havet. I ån
satte vi »ior» och i havet garn.
Som exempel på den rika fräckhus-
ten av lax kan nämnas att min
farbror en gång fick 99 laxar på
en natt.

Annan fisk än lax åt vi
sällan. Men någon gång köpte
vi sill i staden och saltade var
Laxen åt vi färsk, antingen
kokt eller stekt. Det som blev
över saltade ofta ner; vi gra-
vade den i stora kruor. En del

ACC. N:R M. 14263:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

skickade vi till ökarit utanför
Halmstad, och för en kortare tid
kunde vi lägga lax i isstucken
Till middag åt vi den fär-
sa laxen, eller blötade vi ut
den gravade och kokte den.
Vid frukost och middagen hade
vi den gravade laxen som den
var samt den rökte Salt
sill förekom också då.

Vi åt lax i mån av
tillgång, oberoende av veckodagar
eller ~~tillgång~~ högtider.

På kvällen och baren ko-
kade vi alltid soppa, och i den
blandade vi sedan grönsaker.

Rosen och baren kokte

ACC. NR M. 14263:9.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Kötte vi och åt tillsammans med
den övriga fisken.

Vi åt lax mycket ofta på
grund av den stora tillgången,
och det var vanligt, att tjänste-
folk stadda sig här i trakten
på det villkor, att de skulle
slippa äta lax mer än två
eller tre gånger i veckan.